

Ivan Tavčar:

Visoška kronika (spremna beseda)

Odstavek govori o začetku svetovne vojne leta 1914 in koncu 1918. Nastanek novih držav, pogodbe (versajska, nepalska,...), umoru voditeljev levice v Berlinu, Nemčija. Po razpadu Avstro-Ogrske smo pridruženi Državi SHS, nato Kraljevini SHS. Čez dobrih 10 let se preimenuje v Jugoslavijo. Nato govori o izgubi zemlje po koncu vojne, gospodarski politični rasti napredku,...

Govori tudi o Tavčarjevem trudu, da bi s Cvetjem v jeseni in Visoško kroniko dokazal svojo vitalnost, saj ga je močno potrla, da so nanj gledali kot odsluženega starca (na slovenstvenem področju). Tako se je z Visoško kroniko uprl pozabi in leta 1919 je v 12 številkah izšla Visoška kronika. Do konca življenja je vlagal v njegova dela in se ni pustil dati v pozabo.

Tematsko (snovno) ozadje in motivna pisanost romana

Tavčar je v svoje pripovedi rad vpletal zgodovino, saj jo je imel rad. Še posebej ga je zanimala zgodovina rodnega kraja. Vedno se je dobro se je poučil o obravnavanem času. Zgodbe je svobodno pisal in domišlijsko zaokrožal, a pri tem se je opiral na Visoški arhiv ter izpričana dejstva.

Ideje, sestava romana in pripovedne osebe

Tavčar se je zavzemal za narodni obstoj, pri prikazovanju kmeta in zemlje je torej 'prepeval' v njuno hvalo.

Odstavek govori o tem, kaj je vplivalo na Polikarpa in Izidorja (materialne dobrine – zemlja, bogastvo, čas – nasprotovanja med protestantizmom in katolištvom).

Govori tudi o Izidorjevi ošabnosti in spreobrnjenju – pisatelj se torej "obrača k človekovi individualnosti, moči in vrednosti". V pripoved vključuje tudi Nemško oblast in vojno.

Odstavek nadaljuje o razlagi zgradbe knjige in vlog Polikarpa in Izidorja v posameznih poglavjih ter z opisom posameznih oseb.

Jezikovnoslogovne značilnosti Visoške kronike

Govori o jezikovnih in slogovnih navadah Tavčarja – veliko prenesenih pomenov, enak slog se odraža že v njegovih bolj zgodnjih delih. Ena njegovih značilnih povednostopkovnih lastnosti je tudi kontrastnost.